

Ved en »lukket« institution (lukkede fængsler og arresthuse) forstås en institution, hvor de indsatte tilstedeværelse søges sikret ved ringmur, tv-overvågning mv. og en relativ høj grad af personaletæthed.

Ved en »åben« institution (åbne fængsler) forstås en institution, hvor de indsatte tilstedeværelse primært søges sikret ved regler for de indsatte ophold og færden, herunder muligheden for overførsel til fortsat strafudståelse i lukket institution.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der f.eks. indrettes fleksible institutioner med forskellige grader af åbenhed og lukkethed.

§ 5 skal i øvrigt sammenholdes med lovforslagets § 78, hvorefter indsatte som hidtil kan anbringes i eller overføres til (fortsat) fuldbyrdelse af fængselsstraffen i en institution uden for det sædvanlige anstaltssystem (fængsler og arresthuse), f.eks. kriminalforsorgens pensioner.

Til § 6

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til administrativt at fastsætte regler om erstatning til indsatte i kriminalforsorgens institutioner for følger af ulykestilfælde. Bestemmelsen svarer til § 6 i Straffelovrådets lovudkast, jf. pkt. 5.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Bestemmelsen træder i stedet for straffelovens § 45, 2. og 3. pkt., der samtidig foreslås ophævet, jf. § 1, nr. 9, i forslaget til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf mv.

Til § 7

Bestemmelsen fastsætter pligt for kriminalforsorgen til også før straffuldbyrdelsens iværksættelse at yde en person, der er idømt fængselsstraf, rådgivning om den pågældendes arbejdsmæssige, uddannelsesmæssige, sociale og personlige forhold i forbindelse med straffuldbyrdelsen. Bestemmelsen svarer til § 7 i Straffelovrådets lovudkast, jf. pkt. 5.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til kapitel 4

Straffuldbyrdelsens iværksættelse

Lovforslagets kapitel 4 (§§ 8-9) behandler spørgsmålet om straffuldbyrdelsens iværksættelse over for henholdsvis dømte, der er varetægtsfængslet efter endelig dom, og dømte på fri fod.

Til § 8

Bestemmelsen indeholder regler om straffuldbyrdelsens iværksættelse. Bestemmelsen svarer til § 8 i Straffelovrådets lovudkast, jf. pkt. 5.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Iværksættelse af straffuldbyrdelse forudsætter, at straffedommen er endelig, dvs. at ankefristen er udløbet, eller at der er givet afkald på anke, jf. retsplejelovens § 999, stk. 1. Det er endvidere en forudsætning, at der foreligger fuldbyrdelsesordre.

Formålet med reglerne om iværksættelse af straffuldbyrdelsen er at fastsætte det tidspunkt, hvor den dømte omfattes af straffuldbyrdelsesloven. Det har navnlig betydning for personer, der er varetægtsfængslet efter dom, idet bl.a. beskæftigelses- og uddannelsesmulighederne er bedre under straffuldbyrdelse end under varetægtsfængsling i arresthus. Der henvises i den forbindelse til § 2, nr. 24, i forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf mv., hvor § 999 foreslås suppleret af en ny bestemmelse med henblik på at sikre, at straffuldbyrdelsen i sådanne tilfælde iværksættes, så snart det kan konstateres, at dommen er endelig.

Den foreslåede bestemmelse skal endvidere sammenholdes med reglerne i lovforslagets § 14 om strafetidsberegning, hvis formål er at fastsætte det tidspunkt, hvor straffuldbyrdelsen anses for påbegyndt. Det har bl.a. betydning for fastlæggelsen af tidspunktet for eventuel prøveløsladelse efter udståelse af 2/3 af straffen.

Såvel hensynet til retshåndhævelsen som hensynet til den dømte tilsiger normalt, at fuldbyrdelsen af en fængselsstraf påbegyndes snarest muligt efter straffedommen. Dette princip fastslås i § 8, stk. 1.

I praksis påbegyndes straffuldbyrdelsen særlig hurtigt, såfremt retten har bestemt, at den dømte skal varetægtsfængsles eller forblive varetægtsfængslet efter straffedommen, indtil fuldbyrdelsen kan iværksættes. Er den dømte ikke varetægtsfængslet efter dommen, vil straffuldbyrdelsen efter de gældende administrative regler om tilsigelse normalt tidligst blive påbegyndt 1 måned efter straffedommen. Denne tilsigelsesfrist er begrundet i såvel administrative hensyn som hensynet til den dømtes muligheder for at tilrettelægge sine forhold før og under afsoningen på en måde, der begrænser utilsigtede følger af en straffuldbyrdelse. For særlige grupper af dømte, herunder voldsdømte, er fastsat indkaldelsesregler, der tilsiger en særlig hurtig påbegyndelse af afsoningen.

§ 8, stk. 2, indebærer, at straffuldbyrdelsen for så vidt angår dømte på fri fod iværksættes, når den dømte